

EUROOPAN YHTEISÖN
JA SEN JÄSENVALTIOIDEN
SEKÄ KIINAN KANSANTASAVALLAN HALLITUKSEN
SOPIMUS
MERILIIKENTEESTÄ

BELGIAN KUNINGASKUNTA,

TANSKAN KUNINGASKUNTA,

SAKSAN LIITTOTASAVALTA,

HELLEENIEN TASAVALTA,

ESPANJAN KUNINGASKUNTA,

RANSKAN TASAVALTA,

IRLANTI,

ITALIAN TASAVALTA,

LUXEMBURGIN SUURHERTTUAKUNTA,

ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNTA,

ITÄVALLAN TASAVALTA,

PORTUGALIN TASAVALTA,

SUOMEN TASAVALTA,

RUOTSIN KUNINGASKUNTA,

ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA,

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen osapuolet, jäljempänä 'yhteisön jäsenvaltiot', sekä

EUROOPAN YHTEISÖ,

jäljempänä 'yhteisö',

ja

KIINAN KANSANTASAVALLAN HALLITUS,

jäljempänä 'Kiina',

jotka

OTTAVAT HUOMIOON toukokuussa 1985 tehdyn Euroopan talousyhteisön ja Kiinan kansantasavallan välisen kauppaa ja taloudellista yhteistyötä koskevan sopimuksen,

OTTAVAT HUOMIOON yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Kiinan välisten merenkulkusuhteiden tärkeyden,

USKOVAT, että osapuolten yhteistyö kansainvälisen merenkulun alalla hyödyttää Kiinan sekä yhteisön ja sen jäsenvaltioiden kauppaa- ja taloussuhteiden kehittämistä,

HALUAVAT vahvistaa ja lujittaa kansainvälisen meriliikennealan suhteita entisestään tasavertaisuuden ja molemminpuolisen edun pohjalta,

TUNNUSTAVAT meriliikennepalvelujen tärkeyden ja haluavat entisestään edistää multimodaaliliikennettä, johon sisältyy merikuljetusosuus, kuljetusketjun tehokkuuden lisäämiseksi,

TUNNUSTAVAT joustavan ja markkinasuuntautuneen lähestymistavan jatkokehittämisen tärkeyden sekä sen, että kummankin osapuolen taloudelliset toimijat voivat hyötyä mahdollisuudesta valvoa ja hoitaa omia kansainvälisiä rahtiliikennepalvelujaan tehokkaassa kansainvälisessä meriliikennejärjestelmässä,

OTTAVAT HUOMIOON yhteisön jäsenvaltioiden ja Kiinan kahdenväliset merenkulkualan sopimukset,

KANNATTAVAT meriliikennepalveluja koskevia monenvälisiä neuvotteluja Maailman kauppajärjestössä,

OVAT PÄÄTTÄNEET tehdä tämän sopimuksen ja tätä varten nimenneet täysivaltaisiksi edustajikseen:

BELGIAN KUNINGASKUNTA:

Isabelle DURANT

varapääministeri ja liikenneministeri

TANSKAN KUNINGASKUNTA:

Bendt BENDTSEN

talous- ja elinkeinoministeri

SAKSAN LIITTOTASAVALTA:

Manfred STOLPE

liikenne-, rakennus- ja asuntonministeri

Wilhelm SCHÖNFELDER

suurlähettiläs, Saksan liittotasavallan pysyvä edustaja

HELLEENIEN TASAVALTA:

Georgios ANOMERITIS

kauppamerenkulkuministeri

ESPANJAN KUNINGASKUNTA:

Francisco ÁLVAREZ-CASCOS FERNÁNDEZ

alueellisen kehityksen ministeri

RANSKAN TASAVALTA:

Pierre SELLAL

Suurlähettiläs, Ranskan tasavallan pysyvä edustaja

IRLANTI:

Peter GUNNING

Irlannin pysyvän edustajan sijainen

ITALIAN TASAVALTA:

Pietro LUNARDI

infrastruktuuri- ja liikenneministeri

LUXEMBURGIN SUURHERTTUAKUNTA:

Henri GRETHEN

talous- ja liikenneministeri

ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNTA:

Roelf Hendrik de BOER

liikenne- ja yleisten töiden ministeri

ITÄVALLAN TASAVALTA:

Mathias REICHHOLD

liikenne-, innovaatio- ja teknologiaministeri

PORTUGALIN TASAVALTA:

Luís Francisco VALENTE DE OLIVEIRA

yleisten töiden, liikenne- ja asuntonministeri

SUOMEN TASAVALTA:

Kimmo SASI

liikenne- ja viestintäministeri

RUOTSIN KUNINGASKUNTA:

Ulrica MESSING

viestintäministeri

ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA:

David JAMIESON

parlamentaarinen valtiosihteeri liikenneministeriössä

EUROOPAN YHTEISÖ:

Bendt BENDTSEN

Tanskan kuningaskunnan talous- ja elinkeinoministeri
tehtävää hoitava Euroopan unionin neuvoston puheenjohtaja

Loyola de PALACIO

euroopan yhteisöjen komission varapuheenjohtaja

KIINAN KANSANTASAVALLAN HALLITUS:

Chunxian ZHANG

viestintäministeri

JOTKA vaihdettuaan oikeiksi ja asianmukaisiksi todetut valtakirjansa

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 ARTIKLA

TAVOITE

Tämän sopimuksen tavoitteena on parantaa niitä edellytyksiä, joilla merirahtikuljetuksia toteutetaan toisaalta Kiinan ja yhteisön välillä sekä toisaalta yhteisön ja Kiinan sekä kolmansien maiden välillä, osapuolten taloudellisten toimijoiden eduksi. Se perustuu meriliikennepalvelujen tarjoamisen vapauteen, lastin vapaaseen kuljetusoikeuteen ja vapaaseen pääsyyn kolmansien maiden väliseen liikenteeseen, rajoittamattomaan pääsyyn satamiin sekä syrjimättömään kohteluun satamien ja merenkulkupalvelujen käytössä ja liiketoiminnan harjoittamisessa. Sopimus kattaa ovelta–ovelle -palvelujen kaikki osatekijät.

2 ARTIKLA

SOVELTAMISALA

1. Tätä sopimusta sovelletaan kansainvälisiin merirahtikuljetuksiin ja logistiikkapalveluihin, mukaan luettuina merikuljetusosuuden sisältävät multimodaalikuljetukset Kiinan ja yhteisön jäsenvaltioiden satamien välillä, sekä kansainvälisiin merirahtikuljetuksiin yhteisön jäsenvaltioiden satamien välillä. Sitä sovelletaan myös kolmansien maiden väliseen liikenteeseen sekä tyhjien konttien ja vastaavan välineistön kuljettamiseen Kiinan ja yhteisön jäsenvaltioiden satamien välillä silloin, kun niitä ei kuljeteta rahtina maksua vastaan.

Jos yhden osapuolen alukset liikennöivät toisen osapuolen yhdestä satamasta toiseen tai yhteisön jäsenvaltion yhdestä satamasta toiseen lastatakseen alukseen kolmansiin maihin tarkoitettua rahtia taikka purkaakseen aluksesta ulkomailta tuotua rahtia, tätä toimintaa pidetään osana kansainvälistä meriliikennettä.

Tätä sopimusta ei sovelleta kotimaanliikenteeseen, jota harjoitetaan pelkästään Kiinan satamien välillä tai yhteisön jonkin jäsenvaltion satamien välillä.

2. Tämä sopimus ei vaikuta Kiinan ja yhteisön jäsenvaltioiden kahdenvälisiin meriliikennesopimuksiin niiden kysymysten osalta, jotka eivät kuulu tämän sopimuksen soveltamisalaan.

3. Tämä sopimus ei vaikuta kolmansien osapuolten alusten oikeuteen harjoittaa rahti- ja matkustajaliikennettä osapuolten satamien tai yhden osapuolen ja kolmannen osapuolen satamien välillä.

3 ARTIKLA

MÄÄRITELMÄT

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan:

- a) 'kansainvälisellä merirahtiliikenteellä ja logistiikkapalveluilla' kansainvälistä merirahtiliikennettä sekä siihen liittyvää lastin käsittelyä, varastointia ja varastopalveluja, tulliselvityspalveluja, konttiasemia ja konttien säilytystä satamassa tai sisämaassa, varustamon edustajan palveluja ja huolintapalveluja;
- b) 'multimodaalikuljetuksilla' tavaroiden kuljettamista samalla asiakirjalla käyttäen useampaa kuin yhtä kuljetusmuotoa ja siten, että kuljetukseen sisältyy merimatka;

- c) 'varustamon edustajan palveluilla' yhden tai useamman laivayhtiön tai varustamon kaupallisten etujen edustamista edustajana tietyllä maantieteellisellä alueella seuraavissa tarkoituksissa:
- meriliikenteen ja niihin liittyvien oheispalvelujen markkinointiin ja myyntiin liittyvät toimet hinnoittelusta laskutukseen sekä konossementtien laatiminen varustamojen puolesta, tarvittavia oheispalveluja koskevien sopimusten tekeminen, asiakirjojen laatiminen ja liiketoimintaa koskevien tietojen toimittaminen;
 - aluksen satamassa käynnin järjestäminen tai rahdin haltuunotto tarvittaessa varustamon puolesta;
- d) 'huolintapalveluilla' laivauksen järjestämistä ja seuranta laivaajan puolesta hankkimalla tarvittavat oheispalvelut, laatimalla asiakirjat ja toimittamalla liiketoimintaa koskevia tietoja;
- e) 'varustamolla' yhtiötä, joka täyttää seuraavat edellytykset:
- i) se on perustettu Kiinan taikka yhteisön tai yhteisön jäsenvaltion julkis- tai yksityisoikeuden säännösten mukaisesti;
 - ii) sen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka on Kiinassa tai yhteisössä;
 - iii) se harjoittaa kansainvälistä merenkulkua joko omistamallaan tai liikennöimillään aluksilla.

Tämän sopimuksen määräyksiä sovelletaan myös yhteisön jäsenvaltion tai Kiinan kansalaisten määräämisvallassa oleviin, yhteisön tai Kiinan ulkopuolelle sijoittautuneisiin varustamoihin, jos niiden alukset on rekisteröity kyseiseen jäsenvaltioon tai Kiinaan näiden lainsäädännön mukaisesti;

- f) 'tytäryhtiöllä' varustamon omistamaa yhtiötä, joka on oikeushenkilö;
- g) 'sivuliikkeellä' varustamon omistamaa liikettä, joka ei ole oikeushenkilö;
- h) 'edustustolla' yhden osapuolen varustamaa edustavaa toimistoa toisen osapuolen alueella;
- i) 'aluksella' kauppalaivaa, joka on merkitty Kiinan tai yhteisön tai sen jäsenvaltioiden lakien mukaisesti jommankumman osapuolen alusrekisteriin kyseisen osapuolen kansallisen lipun alle ja joka harjoittaa kansainvälistä meriliikennettä, mukaan luettuina kolmansien maiden lipun alla purjehtivat alukset, jotka omistaa tai joita liikennöi Kiinan tai yhteisön jäsenvaltion varustamo. Sillä ei kuitenkaan tarkoiteta sota-aluksia tai muita muussa kuin kaupallisessa käytössä olevia aluksia.

4 ARTIKLA

PALVELUJEN TARJOAMINEN

1. Kumpikin osapuoli takaa toisen osapuolen lipun alla purjehtiville tai toisen osapuolen kansalaisten tai varustamojen liikennöimille aluksille syrjimättömän kohtelun, joka on verrattavissa sen omien alusten kohteluun satamaan pääsyn, satamien infrastruktuurien ja niiden merenkulkupalvelujen käytön sekä niihin liittyvien palkkioiden ja maksujen, tullimuodollisuuksien, ankkuripaikkojen jakamisen sekä lastaus- ja lastinpurkamislaitteiden osalta.
2. Osapuolet sitoutuvat soveltamaan tehokkaasti syrjimättömyyteen ja kaupallisuuteen perustuvaa rajoittamatonta pääsyä kansainväliseen meriliikenteeseen ja meriliikennemarkkinoille.
3. Edellä olevan 1 ja 2 kohdan soveltamiseksi osapuolet:
 - a) eivät sisällytä kolmansien maiden kanssa tulevaisuudessa tekemiinsä meriliikennesopimukseen lastinjakolausekkeitä ja lopettavat nykyisiin kahdenvälisiin sopimukseen mahdollisesti sisältyvien tällaisten lausekkeiden soveltamisen kohtuullisen ajan kuluessa;
 - b) poistavat tämän sopimuksen voimaantullessa kaikki yksipuoliset hallinnolliset, tekniset tai muut toimenpiteet, joista voi olla seurauksena välillisiä rajoituksia tai syrjiviä vaikutuksia palvelujen vapaaseen tarjontaan kansainvälisessä meriliikenteessä;

- c) pidättäytyvät tämän sopimuksen tultua voimaan panemasta täytäntöön hallinnollisia, teknisiä tai lainsäädännöllisiä toimenpiteitä, joista voisi olla seurauksena toisen osapuolen kansalaisiin tai varustamoihin kohdistuvaa syrjintää kansainvälisen meriliikenteen palvelujen tarjoamisessa.

4. Osapuoli antaa toisen osapuolen varustamoille oikeuden käyttää syrjimättömin perustein ja asianomaisten varustamojen sopimin ehdoin ensin tarkoitetun osapuolen alueelle rekisteröityjen varustamojen tarjoamia Kiinan ja yhteisön jäsenvaltion satamien välisen kansainvälisen rahtiliikenteen syöttöliikennepalveluja.

5 ARTIKLA

LIKETOIMINTA

Kansainvälisen merirahtiliikenteen ja logistiikkapalvelujen, mukaan luettuina multimodaalikuljetukset ovelta ovelle, tarjoamisen osalta kumpikin osapuoli sallii omien lakiensa ja asetustensa mukaisesti toisen osapuolen varustamojen kokonaan omistamien tai yhteisinvestointeihin perustuvien tytäryhtiöiden, sivuliikkeiden ja edustustojen perustamisen sekä tytäryhtiöiden ja sivuliikkeiden taloudellisen toiminnan harjoittamisen. Tällaista toimintaa voi olla muun muassa:

- 1) rahtikapasiteetin tarjoaminen ja tilan varaaminen;

- 2) konossementin laatiminen, vahvistaminen, käsittely ja antaminen, mukaan luettuna kansainvälisessä meriliikenteessä yleisesti hyväksytyt kauttakulkukonossementti; kuljetus- ja tulliasiakirjoja koskevan asiakirja-aineiston valmistelu;
- 3) rahdin ja muiden palvelusopimuksiin tai tariffeihin perustuvien maksujen vahvistaminen, periminen ja välittäminen;
- 4) palvelusopimusten neuvottelu ja allekirjoittaminen;
- 5) maantie- ja rautatiekuljetuksia, rahdinvälitystä ja muita oheispalveluja koskevien sopimusten allekirjoittaminen;
- 6) hintatietojen ilmoittaminen ja julkaiseminen;
- 7) palvelujen markkinointi;
- 8) asianomaiseen taloudelliseen toimintaan tarvittavan laitteiston omistaminen;
- 9) liiketoimintaa koskevien tietojen toimittaminen kaikin keinoin, mukaan luettuina tietojärjestelmät ja sähköinen tietojenvaihto, jollei televiestintää koskevista syrjimättömistä rajoituksista muuta johdu;
- 10) yhteisyritysten perustaminen varustamojen paikallisten edustajien kanssa niiden toimintaan liittyvän liiketoiminnan aloittamiseksi; tällaista liiketoimintaa voi olla esimerkiksi aluksen satamassa käynnin järjestäminen tai rahdin vastaanottaminen kuljetettavaksi.

6 ARTIKLA

AVOIMUUS

1. Kumpikin osapuoli julkaisee kuulemisen ja asianmukaisen ennakoilmoituksen jälkeen viipymättä tiedot kaikista yleisesti sovellettavista toimenpiteistä, jotka liittyvät tämän sopimuksen toimintaan tai voivat vaikuttaa siihen.
2. Mikäli 1 kohdassa tarkoitettu julkaiseminen ei ole mahdollista, tulee tieto saattaa muutoin yleisesti saataville.
3. Kumpikin osapuoli vastaa viipymättä kaikkiin toisen osapuolen pyyntöihin, jotka koskevat sen toteuttamia, 1 kohdassa tarkoitettuja yleisesti sovellettavia toimenpiteitä koskevia erityisiä tietoja.

7 ARTIKLA

KANSALLISET SÄÄNNÖT

1. Osapuolet varmistavat, että kaikkien kansainvälisen meriliikenteen kauppaan vaikuttavien yleisesti sovellettavien toimenpiteiden toteutus on kohtuullista, objektiivista ja puolueetonta.

2. Jos on haettava lupaa, osapuolen toimivaltaisten viranomaisten tulee kohtuullisen ajan kuluessa kotimaisten lakien ja säännösten mukaan täydellisen hakemuksen jättämisestä tiedottaa hakijalle hakemusta koskevasta päätöksestä. Hakijan pyynnöstä osapuolen toimivaltaisten viranomaisten on ilman kohtuutonta viivytystä annettava tieto hakemuksen käsittelyvaiheesta.

3. Sen varmistamiseksi, että teknisiin standardeihin ja lupavaatimukseen ja -menettelyihin liittyvät toimenpiteet eivät muodosta tarpeettomia kaupan esteitä, vaatimusten on perustuttava puolueettomiin, syrjimättömiin ja avoimiin ennalta vahvistettuihin perusteisiin, joita voi olla esimerkiksi kyky tarjota palvelua; lupamenettelyjen ollessa kyseessä nämä vaatimukset eivät itsessään saa muodostaa palvelun tarjoamisen estettä tai rajoitusta.

8 ARTIKLA

AVAINHENKILÖSTÖ

Yhden osapuolen varustamojen toisen osapuolen alueelle perustamien varustamon kokonaan omistamien tai yhteisinvestointeihin perustuvien tytäryhtiöiden, sivuliikkeiden ja edustustojen palveluksessa saa olla isäntämaan voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti avainhenkilöstö näiden kansalaisuudesta riippumatta. Kumpikin osapuoli helpottaa ulkomaisten työntekijöiden työlupien ja viisumien saamista.

9 ARTIKLA

MAKSUT JA PÄÄOMAN LIIKKEET

1. Yhden osapuolen kansalaisten tai varustamojen toisen osapuolen alueella kansainvälisestä meriliikenteestä ja multimodaalikuljetuksista saamat tulot voidaan suorittaa vapaasti vaihdettavina valuuttoina.
2. Yhden osapuolen varustamojen toisen osapuolen alueelle sijoittautuneiden tytäryhtiöiden, sivuliikkeiden ja edustustojen tulot ja menot voidaan suorittaa isäntämaan valuuttana. Edellä mainittujen varustamojen, tytäryhtiöiden, sivuliikkeiden tai edustustojen tuloista paikallisten kulujen vähentämisen jälkeen jäävän osan saa vapaasti siirtää toiseen maahan siirtopäivänä voimassa olevalla pankin valuuttakurssilla.

10 ARTIKLA

MERENKULKUALAN YHTEISTYÖ

Osapuolet edistävät merenkulkunsa kehittämistä kannustamalla toimivaltaisia viranomaisiaan, varustamojaan, satamiaan, alan tutkimuslaitoksiaan, yliopistojaan ja oppilaitoksiaan tekemään yhteistyötä muun muassa seuraavilla aloilla:

- 1) mielipiteiden vaihto toiminnasta kansainvälisissä merenkulkujärjestöissä;

- 2) meriliikennettä ja markkinoiden hallintaa koskevan lainsäädännön valmistelu ja viimeistely;
- 3) meriliikenteessä käydyin kansainvälisen kaupan tehokkaiden kuljetuspalvelujen edistäminen osapuolten satamien ja laivastojen tehokkaalla käytöllä;
- 4) meriturvallisuuden varmistaminen ja merten pilaantumisen ehkäiseminen;
- 5) merenkulkualan, erityisesti merenkulkijoiden koulutuksen edistäminen;
- 6) henkilöstön sekä tieteellisten ja teknisten tietojen vaihto;
- 7) merirosvouden ja terrorismin torjunnan tehostaminen.

11 ARTIKLA

KUULEMINEN JA RIITAJEN RATKAISU

1. Osapuolet vahvistavat aiheelliset menettelyt tämän sopimuksen asianmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi.
2. Jos osapuolten välillä esiintyy erimielisyyttä tämän sopimuksen tulkinnasta, niiden toimivaltaiset viranomaiset pyrkivät ratkaisemaan riidan ystävällismielisellä kuulemisella. Jos yhteisymmärrykseen ei päästä, riita ratkaistaan diplomaattisin keinoin.

12 ARTIKLA

SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

Tätä sopimusta voidaan muuttaa osapuolten kirjallisella sopimuksella, ja muutos tulee voimaan 15 artiklan 2 kohdassa määrätyn menettelyn mukaisesti.

13 ARTIKLA

ALUEET, JOILLA SOPIMUSTA SOVELLETAAN

Tätä sopimusta sovelletaan toisaalta alueilla, joilla sovelletaan Euroopan yhteisön perustamissopimusta, mainitun perustamissopimuksen edellytyksin, sekä toisaalta Kiinan alueella.

14 ARTIKLA

TODISTUSVOIMAINEN TEKSTI

Tämä sopimus on laadittu kahtena kappaleena englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, portugalin, ranskan, ruotsin, saksan, suomen, tanskan ja kiinan kielellä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

15 ARTIKLA

VOIMASSAOLOAIKA JA VOIMAANTULO

1. Tämä sopimus tehdään viideksi vuodeksi. Se uusiutuu vuosittain, jollei toinen osapuolista irtisano sitä kirjallisesti kuusi kuukautta ennen sen voimassaolon päättymistä.
2. Osapuolet hyväksyvät tämän sopimuksen omia menettelyjään noudattaen.

Tämä sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona osapuolet ilmoittavat toisilleen ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen menettelyjen päätökseen saattamisesta.

3. Jos tämä sopimus on joissakin kysymyksissä vähemmän suotuisa kuin yhteisön jäsenvaltioiden ja Kiinan nykyiset kahdenväliset sopimukset, suotuisammilla määräyksillä on etusija, sanotun kuitenkin rajoittamatta yhteisön velvollisuuksien ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen määräysten noudattamista. Tämän sopimuksen määräykset korvaavat yhteisön jäsenvaltioiden ja Kiinan aikaisempien kahdenvälisten sopimusten määräykset, jos viimeksi mainitut ovat edellisessä virkkeessä tarkoitettua tilannetta lukuun ottamatta epäjohdonmukaisia tai täsmälleen samoja ensin mainittujen määräysten kanssa. Nykyisten kahdenvälisten sopimusten määräysten, jotka eivät kuulu tämän sopimuksen soveltamisalaan, soveltamista jatketaan.